

המביא גט פרק שני גיטין

ב.

עין משפט
גר מצוה

בא א מיי פ"א מהלכות גירושין הל' ג ופי' שם הלכה ח סמג ע"ז נ טושי"ע אה"ע סי' קלא ע"פ ח:

בב ב מיי פ"ג מהל' גירושין הלכה ד סמג שם טושי"ע שם ע"פ ח:

ג א מיי פ"א מהל' תפילין הלכה טו סמג לאוין ג טושי"ע י"ד סי' רעו ע"פ ח:

גא ד מיי פ"ד מהל' גירושין הלכה ז סמג ע"ז נ טושי"ע אה"ע סי' קכד ע"פ ח:

גב ה ו מיי פ"ג מהל' סמג שם טושי"ע אה"ע סי' קכד ע"פ ח:

גג ז מיי פ"ט מהל' סמג שם טושי"ע אה"ע סי' קכד ע"פ ח:

גד ח מיי פ"ד מהל' גירושין הל' ג סמג ע"ז נ טושי"ע שם:

לעני רש"י

בריש"י ר"ק. קרינ"ן. מטבע.

מוכר רש"י

וטעו ולא הטיל בו דלה. ומלל שם כבוד כרטי אצל שלל לשמו הוא (לקמן ד): ומלל שם נכח מקומות אצל לא כבוטא (שבת קד). מעביר עליו קולמוס. לשמו לא אחיזתו על כל אחיזתו (שבת קלו) הוא כותב (שבת סח). וקלסוה. יפה למת (לקמן טז).

פסקי ר"ד

שלחו מתם כתבו על איסורי הנאה כשר פי' הוא כתיב ונתן בידה על נתינת הגט מיירי ולא לדיחיה לה מיירי ושהו הוא: ת"ר ונתן ולא חקק למיטרא דחקיקה לאו כתיבה היא ורמינהו עבד שיצא בכמה שני"ג טבלא ופסק יצא לחירות אבל לא בכמה שני"ג יפסק ואגריכתון פי' חקק כתיב הגט ע"ג טבלא או כתיב שהם מלאים ששה וחוקקין עליהם בעט כרזו וזו היא חשובה כתיבה אבל מה שרוקמין במחט ע"ג כפרה שהיא כמין כובע של צמר על ראש הנשים ואגריכתון מין הכשיש הוא ורוקמין אותו במחט ורוקמת המחט לא חשיבא כתיבה לפי שאין האותיות קבועות אלא החובות ובעי כתב קבוע על החרב שהוא מניש בו אמר עולא אמר ר' אלעזר לא קשיא את דחק קירות דא דחק ירירות פי' הא דחק קירות של איתיות וצדידתן והאותיות בולטות אינו כתב לפי שלא צייר את האותיות ולא חקק (אלא) סביבותיה והעץ נשאר כמות שהיה ונמצאו האותיות בולטות מאליהן והא דחק ירירותיהן שהאותיות כתב בטבלא והוה חשובה כתב וגופי האותיות קרא ירירות:

אי משום בריתות דאית בה הא בעינן וכתב אה לשמה וליבא. מימה דלענין מגילת סוטה משמע צ"ק דעירובין (דף יג.) דמוחקין לה מן המורה אפי' למאן דבעי כתיבה לשמה דקאמר רב פפא דלמ"ד אין מגילתה כשרה להשקות בה סוטה אחרת מורה דקמחא כתיבה ה"נ דמוחקין וי"ל דרב יוסף דשמעון לא סבר לה כוותיה א"ר סבר כלידך מנח דסבר אין מוחקין לה מן המורה וכמנ"י דצ"ל כל הגט (לקמן דף יז.) דתמן הכותב טופסי גיטין לריך שיניו מקום האש כו' ודייק מהתם דריש מס' זבחים (דף ז:) דקמחא פסול וכ"ש ספר מורה דלא אימתא לשם גירושין כלל ועוד נראה דלפי' מנח דמכשיר צמגייה סוטה למחוק מן המורה אפי' דבעי לשמה מודה לענין גט דפסול דעירובין צ"ק (דף יג.) משמע דכולהו מנאי מודו כהנך דפרק כל הגט דחשיבי שלא לשמה מדפריך התם וליה ליה לרב אחא בר יאשיה כחז' גרש את אשתו ומלך כו' וצמגיית סוטה קמחא כשר משום דקמחא שני ומקמחא ניחא ליה אצל גבי גט צעל סמחא לא ניחא ליה אפי' דפריך ממנ"י דגט ארבי אחא בר יאשיה דאיידי צמגיית סוטה לענין שלא לשמה לא משמע ליה לחלק: **ה**א בעינן שמו ושמה. אפי' דמתני' דפרק הורק (לקמן דף ט.) דשיעו שמו ושמה מוקמינן לה דהאי הולד ממזר כרבי מאיר ג' משמע דלרבנן לא הוי בטינה שמו אלא פסולא דרבנן ומתקט שניה ולא נקט לא כתבו כלל משמע דבלא כתבו כלל כשר אפי' מדרבנן הא לימא דעל כרחק לא כתבו כלל לר"מ פסול מהי"ת דהא צענין שיהא מוכיח מתוכו שהוא מוגרש את אשתו ובלא כתבו כלל אין מוכיח אלא אומר ר"י דלא מיירי בטינה שמו ממש דא"כ הוה ליה למינקט לא כמזו כלל דפסול לרבי מאיר דמתני' ר' מאיר כדאמר' התם דהוי רבואה טפי אלא שיה שמו היינו' שכתב שם דגליל ציהודה והשתא קאמר הכא ספיר הא צענין שמו ושמה וליכא וי"ש] דגליל כתבו כלל הוא דפסול: **ד**למא נתינת גט הוא. וכן לרעהו (רות ד) לא צענין שזה פרוטה אפי' דמתני' ונתן' וכן גבי תרומה חטאה אחת פוטרת את הכרי אפי' דכתיב (דברים יח) תמן לו וצממנות דס חטאת וצממנות צהונות אין צו שיעור והא דלמר אבא שאול צפ' כל עשה (פסחים דף ג:) דז' שאכל תרומה לא מייחייב צפחות משום פרוטה משום דכתיב (ויקרא כג) ונתן לכהן וגו' ואין נתינה צפחות משום פרוטה היינו משום דתשלומי תרומה ילפינן מתשלומי מעילה דתרייהו תשלומי קדש מיקרו וגמרי דחט חט מהדדי ולמאן דבעי צכריות (דף ו:) ואשר יתן ממנו על זר שמהל נתינה צכרית היינו משום דסיכה היא ואפקה גלשון נתינה לאפוקי ממשמעות דסיכה קאמי דמשמע כל שהוא וריך נתינה שאלו וכן לא יתן עליה לזונה דצפרק כל המנחה (דף ס.) מלריך כית חיינו משום דשמי מלשון שימה דאתחיל בה לא יסיים עליה שמן או משום דמיא דהקטרט לזונה צמין דהויא נמי הקטרט איסור דהוי צכרית: **מ**שמיה דרבים וקלסוה אלמא היכרתא בורותיה. פי' כקונטרס מדמרת עלה דלקלסוה וצפ' מי שחזו (לקמן דף ע.)

אי משום בריתות דאית בה הא בעינא ויכתב לה (ה) א לשמה וליבא וכי תימא ליחוש דילמא אקדים ויהב ליה זוזא לספרא מעיקרא הא בעינן (א) שינה שמו ושמה שם עירור ושם עירה וליבא ורב יוסף מאי קמ"ל שאין מי מילין על גבי מי מילין אמר רב חסדא ג' שכתבו שלא לשמה והעביר עליו קולמוס לשמה באנו למחלוקת רבי יהודה ורבנא דתניא (ה) הרי שהיה צריך לכתוב את השם ונתחייב לכתוב יהודה וטעיה ולא הטיל בו דלת מעביר עליו קולמוס ומקדשו דברי רבי יהודה וחכמים אומרים אין השם מן המוכרח אמר רב אחא בר יעקב דילמא לא היא עד כאן לא קאמרי רבנן התם (ב) דבעינא ז' האלי ואנורו וליבא אבל הכא לא אמר רב חסדא ויכלנא למיפסלינהו לכולי גיטי דעלמא אמר לי' רבא מאי טעמא א' אילימא משום דכתיב ויכתב והכא איהו קא כתבה ליה ודילמא אקמיני אקנו ליה רבנן ואלא משום דכתיב ונתן והכא לא יחיב לה מידי דלמא נתינת גט היא תדע דשלחו מתם כתבו על איסורי הנאה כשר: גופא שלחו מתם וכתבו על איסורי הנאה כשר אמר רב אשי אף אנן נמי תנינא על העלה של זית דילמא שאני עלה של זית דחזי לאיצטרופי תניא רבי אמר כתבו על איסורי הנאה כשר נפק לוי' אדרשה משמיה דרבי קלסוה משמיה דרבי אילמא הלתבא כותיה תנו רבנן ויכתב ולא חקק למימרא דחקיקה לאו כתיבה היא ורמינהו עבד שיצא בכתיב שעל גבי טבלא ופינקס יצא לחירות אבל לא בכתיב שעל גבי כ"פא (א) ואגריכתון אמר עולא אמר רבי אלעזר לא קשיא יהא דחק תוכות הא דחק יריכות ותוכות לא ורמינהו לא היה כתבו שוקע אלא בולט כדינרי זהב והא דינרי זהב תוכות הן כדינרי זהב ולא כדינרי זהב כדינרי זהב דבולט ולא כדינרי זהב דאיילו התם תוכות הכא יריכות אמר ליה רבי אילמא רתב אשי רושמא מחרץ מחרץ או כנופי מכניף אמר ליה מחרץ מחרץ איתבייה לא היה כתבו שוקע אלא בולט כדינרי זהב ואי סלקא דעתך מחרץ מחרץ הא

שיעור והא דלמר אבא שאול צפ' כל עשה (פסחים דף ג:) דז' שאכל תרומה לא מייחייב צפחות משום פרוטה משום דכתיב (ויקרא כג) ונתן לכהן וגו' ואין נתינה צפחות משום פרוטה היינו משום דתשלומי תרומה ילפינן מתשלומי מעילה דתרייהו תשלומי קדש מיקרו וגמרי דחט חט מהדדי ולמאן דבעי צכריות (דף ו:) ואשר יתן ממנו על זר שמהל נתינה צכרית היינו משום דסיכה היא ואפקה גלשון נתינה לאפוקי ממשמעות דסיכה קאמי דמשמע כל שהוא וריך נתינה שאלו וכן לא יתן עליה לזונה דצפרק כל המנחה (דף ס.) מלריך כית חיינו משום דשמי מלשון שימה דאתחיל בה לא יסיים עליה שמן או משום דמיא דהקטרט לזונה צמין דהויא נמי הקטרט איסור דהוי צכרית: **מ**שמיה דרבים וקלסוה אלמא היכרתא בורותיה. פי' כקונטרס מדמרת עלה דלקלסוה וצפ' מי שחזו (לקמן דף ע.)

לא יתכן לפרש כן דקאמר נפק רבי חייא דרשה משמיה דרבי וקלסוה משמיה דרביס ולא קלסוה אלמא לית הלכתא כוותיה ואומר ר"מ דהכא דייק מדקלסוה כי אמר משמיה דרביס' ולפיכך נמי לא קלסוה כי אמר משמיה דרביס' וליקמן אפיכח':

למימרא דחקיקה לאו כתיבה היא. הוה מני לאקשוי מלוחות דכתיב בהו כתיבה צכמה קראי והיה כתבם חקוק דכתיב (שמות ג) חרות על הלוחות' אלא דליחא ליה למיפרך מגט חגט:

כריסוס דאיש צה. שכתובה צה פרתה וכתב לה ספר כריסוס: **ל**ה שמיה: **ה**יכ זוזא לספרא. לכתוב אותה פרתה לשם גירוסיה: **ה**א בעינן שינה שמו ושמה. דתמן לקמן (דף ט.) דפסול אלמא לריך לכתוב שמו ושמה. ואית דלא גרסי שינה ומאן דגרסי ליה משום ממני' דלקמן ואבז גררזא גרסי ליה: **מ**אי קמ"ל. כל הני פשיטא לן דפרשה שכתובה אינה גט: **ע**ניו קולמוס. על כל אות ואות: **ו**נתנוין לכתוב יהודה. שהיה טועה וסבור שהוא לריך לכתוב יהודה: **ו**טעיה ולא הטיל בו דלת. הרי השם כתוב אלא שהוא שלא לשמו: **ו**אנורו. התנאה לפניו צממנות: **א**יהי כפפה ליה. נותנה שר הכופר כדאמרין בגמרא דגט פשוט (צ"ג דף קסח.) משום תקנת עגונות: **א**קנוי אקנו ליה רבנן. ההוא זוזא מדדיה והוי כמאן דהייב ליה איחו דהפקר צ"ד הפקר: **ו**נסן. בר נתינה שיהא שיה פרוטה: **ה**עלה שם זית. שאינו שיה כלום: **ד**חזי לאיצטרופי. עס עליו הרבה לכתוב עליהן או למחלל בהמה ואפי' דלא שיה פרוטה. אכל איסורי הגלה לא: **ו**לא קלסוה. משום דלמר לא משמא דמיחיה' דרשה. וימנא אחריתי משמיה דרביס כי היכי דליקבלוה מיניה: **א**למא. מדמרת כולי האי דליקבלוה אלמא הלכתא נתינתו וצממנות השים כספין: **ע**בד שיצא. לחירות: **כ**כחש שחקק על גבי טבלא. כעין אותן של סוחרים שחוקקים עליהן צעט: **ו**לא ככחש שעל גבי כ"פא. כעין כובע של צמר וצממנות השים תחת כעין קישוריהן כדאמר' צממה אשה ויאלה (שם דף ט.) אגריכתון תכשיט רשוקמין עליו גרות צממט ענין צרושד'יר צלע'ז ואס רקמו עליהן כדאמר' הגט אינו כתב לפי שאינו כתוב וקבוע אלא מוטל על הצגד וז' ראשי תמוזים: **ה**א דחק סוטה. של איתיות וצדידתן והאותיות בולטות אינו כתב לפי שלא יציר את האותיות אלא חקק ככתיבוימה והעץ נשאר כמו שהיה צדפוס האותיות מאיליו: **ה**א דחק יריכותיה. של איתיות דהיינו לא ממש שיסקע כתב זו היא כתיבה: **ה**א היה כנופי. שם שוקע אלא בולט כזרות של דינרי זהב: **ו**הא דינרי זהב סוכוס הוא. דקא סלקא דעמיה כשהוא מכה בקורנס חותם המנועב על הדינר שוקעת וחס מלאיה דוחקין את תוכו וסביבות זורת הדינר וכנגד שקיעת רושם החותם אין הדינר של זהב נדחק ומאיליה הזורה עומדת במקומה וגבי ציך כתיב (שמות לט) מכתב פתוחי חותם אלמא כתיבה היא: **ו**אילו הכא יריכות. שהיה הציך מעבר השני כמו שמציינים כסף וזהב העשוי ליקבע בכלי עץ ששומים המכות והסביבות של זורתו שהיא שוקעת חורצין דוחקין מכות וסביבות של זורת הדינר עד שעומדת זורת הדינר בולטת כמו שהיתה ונפקא מינה שם חקק את הגט צממט וכתבו על גבי טע לא הוי כתב דתוכות הוא: **א**ו כנופי מניף. זורת החותם שהיא שוקעת כשחכותיה דוחקים את מכות של דינר וכנגד זהב קת דוחק צמין שקיעת הזורה וממחך דוחקין וכנגד למוך הזורה ולא מילילא הן אלא ע"י מכת הקורנס הזורה עצמה ממחח למוך הרשום והרי כתב הדינר:

תורה אור השלם. 1. כי יקח איש אשה ובעלה יתקח את אלה תבא ותן בעיניו כי קמצא בה ערות דבר וקח לה ספר בריתו ונתן בקדה ושלחה מביטו: 2. עדי וקמרת יה ויהי לי לישועה ואלי ואנורו אלוהי אבי ואקוממה: שמות טו ב

גליון הש"ס

ג' אילימא משום דכתיב וכתב ע"י לקמן דף טו ר"ה דילמא ואלו תוס' ע"ג מודה' לן: **א** אילימא משום דכתיב וכתב ע"י לקמן דף טו ר"ה דילמא ואלו תוס' ע"ג מודה' לן: **א** אילימא משום דכתיב וכתב ע"י לקמן דף טו ר"ה דילמא ואלו תוס' ע"ג מודה' לן:

הגהות הב"ח

(א) ג' התם אלא דכתיבה זה א"ל:

הגהות הגר"א

[א] ג' הא צענין שמו ושמה וליבא סי' ג' ע"ג:

מוסף תוספות

א. דרב פפא. מוס' עירובין י. ד"ה א"ל א"ל. א"ל יתוב כו' א"ל לשמה שלא בשרשות. ט"ל. ג. דאמר כל המשנה ממטבט שטבעה כותים בנינו הולד ממזר. מוס' הל"ש. ד. דאלת"ל ארתי פסולין כתיבה ליתנינהו בלא כתיבה ללל וכ"ש היכא דשינה. מוס' הל"ש. ה. דשינה שמו דקמיני כמתני' דהוריק. מוס' הל"ש. ו. כעין ששינו בהשולח, בראשונה היה משנה שמו, ושהו, דאשתי ר"ל שני גבור אלא כנופי שיש לו שני שבות אחד ביהודה ואחד בגליל. מוס' הל"ש. ז. ש"מ והלכתא הכי. מוס' הל"ש. ח. משום ולא הוי ניחא ליה כתיב דמשמע דרביס פליגי עלי' וכן הוה ניחא ליה כתיב מושב דקום ליה כתיב הלכה. מוס' הל"ש. ט. כי אמרה משמיה דרבי קלסוה לומר דיפה אמר רבי אמר רבנן פליגי עליה דאין הלכה כרבי מחבריו, וכשאמרה משום דרביס לא קלסוה משום שאין הלכה כן. מוס' הל"ש. י. ואמרי' מ"ס וסמ"ך של לוחות בנס היו עומדין. מוס' הל"ש.

נה א מיי פייט מהל' כל
המקדס הלכה ב סמנ
עשין עקב:
נו ב מיי פייט מהלכות
גירושין הלו טו סמנ
עשין ט טושיע' ה' ס'
קב' ספקין ס'
נו ג מיי פייט טושיע'
ה' ס' ספקין ס'
כג"ה:
נח ד מיי פייט ה' י'
סמנ ט טושיע'
ה' ס' קמנ ספקין י'
נח ה טושיע' ס' קמנ:
ס ו ז ח מיי פייט מהל'
גירושין ה' ל סמנ ט'
טושיע' ה' ס' קב'
ספקין ו':
ס ט מיי פייט טושיע'
מהל' טושיע' וטען
ה' א ה סמנ עשין ט'
טושיע' ט טושיע' ח"מ
(ס' עב ספקין ס' ס'
קלה ספקין א':

התקבלי גיטך והתקבלי בתובתך מהו. אע"ג דכתבו על
איסורי הנאה כשר היינו משום דיהיב לה מיהא כל
הגט אבל הכא לא יהיב לה אלא בתורת פירעון: ע"ל מנת שתחזירי
אי הנניר בגורשת. בפרק מי שאלחו (לקמן דף עה.) קבצי מ"ש רישא
ומ"ש סיפא ומפרש לשון אחד משום
דסיפא הוי מנאי ומעשה דזכר אחד
והוי מנאי בטל ומעשה קיים דקאכזר
ההוא ליטנא דלומר ע"מ לאו כאומר
מעשיו דמי ואין גט יכול לחול עד
שמחזירה וכו' א"ל להגרסא שאין הגט
צדקה הילכך אע"פ שלא מחזרתו
מגורשת ורצא דקאכזר צ"ק דקידושין
(דף ו:). הילך אחריו זה צמתנה ע"מ
לחזרה ולי המחזירי יאל' לא סבר
כההוא ליטנא אלא רצא לטעמיה
דמפרש צ"מ מי שאלחו משום דהוי
מעשה קודם למנאי וע"ג דבההיא
לחזרה נמי מעשה קודם למנאי לא
דק רצא צמילתיה למינקט המנאי
כמו שצריך להטות ולההוא ליטנא
דמפרש צמילתיה שאלחו (לקמן עה:) משום
דכל האומר ע"מ כאומר מעשיו דמי
לא הוי גט אלא ס' כן מחזרתו לצדוק
שנמקיש המנאי וכו' הוי גט מעשה
שצא לידה: **ספר** אחד אמר
רחמנא ולא שנים ושלישה ספרים.
אע"ג דלקמן (דף כה.) דרשי רבנן
ספ' לטפירת דברים מכל קנסו דרשי'
נמי הך דרשה דהכא ואל"ת היכי
מכשירין צ"מ בנרא (לקמן דף סו:) שייך
מקמל הגט וכתבו דנפ' השני הוי לן
למיפסל צמילתיה דפין משום ספר אחד
אמר רחמנא ולא שנים ושלישה ספרים
כדלמרי' צ"מ דטוטה (דף יח.) כתבה
צמילתיה דפין פסולה ספר אחד אמר
רחמנא כו' ואורי' צמילתיה דפין דטוטה
איירי צמילתיה דפין דטוטה: ולקמן איירי
בגלף אחד צמילתיה דפין:

גלוין הש"ס

גמ' בין שיטה לשיטה. ע'
לקמן דף ע"ב טוס'
ד"ה יאל' ה':

ספקי ר"ד

ת"י הוי זה גיטין והנייר
שלי אינה מגורשת פ'
דכין שהנייר שלו לא יתן
לכל כליה ונמצאו אותיות
פורחות באור ע"מ
שתיורי' לי את הכתב
מגורשת פ' והיא תחזור
גטו אלא הנייר כד ליקים
זנא ותיקא נתיבה דמנאי
ע"מ לחזורי שמה מנאי:
בעי רמי בר חמא הוי
מוחזקת בטבילה שריא
שלה וזנא כתוב עליה והרי
היא יוצאה מתחת ידו מהו
פ' והוא רוצה ליתנה
לאשה ולגרשה בנט
מחזקת עליה ותחזרה אמה
וכתב ותן על הבעל מוטל
לכתוב וליתן ובעי' שיהא
הנייר או כל חפץ הכתוב
כתוב הבט שלו מי אמרינן
אוי אקנייה נתיבה
או דלמא אשה לא ידעה
לאקנייה פ' לא ידעה
לאקנייה דבר שאין טבילה
לתת מתנה גמורה כזה
שתיורי' תחזור לה ולא
גמרה ואקנייה' ליה אלא
כעין שאלה נתנה לו והוא
פסול דבעי ליתן בידה
שיהא חפץ של בעל
וליהא ת"ש אף הוא העיר
על כפר קטן שיהיה
בירושלים והיה שם זקן
אחד והיה מלוה לכל בני
כפר וכתב בכתב ידו
ואחרי' חותמים וראו
מעשה לפני חכמים
והכשירו ואמאי הא בעי'
ספר מקנה וליכא פ' בעי'
שילוחו יקנה לו פרקענותו
וישעבדו לו בספר ויסבור
לו מלפניה הספר כתוב
וליהא אלא לאו משום
דההוא זקן ההוה מקנה
להו"ל ויהיב להו מקנה
והם הכי נמי האשה
ירלמא זקן שאני דידע
לאקנייה אבל אשה לא:

התקבלי גיטך והתקבלי בתובתך מהו. אע"ג דכתבו על
איסורי הנאה כשר היינו משום דיהיב לה מיהא כל
הגט אבל הכא לא יהיב לה אלא בתורת פירעון: ע"ל מנת שתחזירי
אי הנניר בגורשת. בפרק מי שאלחו (לקמן דף עה.) קבצי מ"ש רישא
ומ"ש סיפא ומפרש לשון אחד משום
דסיפא הוי מנאי ומעשה דזכר אחד
והוי מנאי בטל ומעשה קיים דקאכזר
ההוא ליטנא דלומר ע"מ לאו כאומר
מעשיו דמי ואין גט יכול לחול עד
שמחזירה וכו' א"ל להגרסא שאין הגט
צדקה הילכך אע"פ שלא מחזרתו
מגורשת ורצא דקאכזר צ"ק דקידושין
(דף ו:). הילך אחריו זה צמתנה ע"מ
לחזרה ולי המחזירי יאל' לא סבר
כההוא ליטנא אלא רצא לטעמיה
דמפרש צ"מ מי שאלחו משום דהוי
מעשה קודם למנאי וע"ג דבההיא
לחזרה נמי מעשה קודם למנאי לא
דק רצא צמילתיה למינקט המנאי
כמו שצריך להטות ולההוא ליטנא
דמפרש צמילתיה שאלחו (לקמן עה:) משום
דכל האומר ע"מ כאומר מעשיו דמי
לא הוי גט אלא ס' כן מחזרתו לצדוק
שנמקיש המנאי וכו' הוי גט מעשה
שצא לידה: **ספר** אחד אמר
רחמנא ולא שנים ושלישה ספרים.
אע"ג דלקמן (דף כה.) דרשי רבנן
ספ' לטפירת דברים מכל קנסו דרשי'
נמי הך דרשה דהכא ואל"ת היכי
מכשירין צ"מ בנרא (לקמן דף סו:) שייך
מקמל הגט וכתבו דנפ' השני הוי לן
למיפסל צמילתיה דפין משום ספר אחד
אמר רחמנא ולא שנים ושלישה ספרים
כדלמרי' צ"מ דטוטה (דף יח.) כתבה
צמילתיה דפין פסולה ספר אחד אמר
רחמנא כו' ואורי' צמילתיה דפין דטוטה
איירי צמילתיה דפין דטוטה: ולקמן איירי
בגלף אחד צמילתיה דפין:

הקוונן (מנחת דף נז.) משום דכתיב זהו וכתבתם כתיבה ממה אכל בגט ליכא קפידא דלפי' ספר ודיו לא צענין צגנ' דספר דכתב בגט
לספירת דברים הוא דלמא (לקמן כה.): **בבתובת** קעקע. מדאורייתא ליכא איסורא עד שיכתוב ויקעקע צדו ובכחן דמתן צפ"ג
דמכות (דף כה.) ולר' שמעון אינו חייב אפי' כתב וקעקע עד שיכתוב את השם פ' שם דע"ז דמפרש התם בגמרא ומיהו איסורא דרצנן איכא
הכא ד' דלפי' ספר מקלה אסור ליתן על גבי נכחו מפני שנראה כמחצת קעקע ואפי' הויה הכא איסורא דאורייתא מ"מ הוי גט כדלמרי'
לעיל כהכו על איסורי הנאה כשר אע"ג דאסור לכתוב דהא מיתנהי צאיסורי הנאה: **ת"ש** דאמר רישא קייש הגורדות אין רצה חוקה.
פ' לאלתר אלא עד ג' שנים יש להם חוקה כדלמרינן צחוקת הבתים (צ"ב דף לו.) ואל"ת מתני' הויה ליה לאתויי דמתן התם (דף כה.) העבדים
חוקתין ג' שנים מיום ליום אבל לאלתר לא ועוד מאי קמ"ל ריש לקיש מתני' היא דוחק לומר כמו שפי' הרב ר' יהודה מקורבני"ל דריש לקיש
אתא לאשמועינן אפי' צכה"ג דאיירי הכא שהגט כתוב על ידו או על קרן של פרה דליכא הוכחה קצת דיהציה לאשה אפי' אין לה חוקה
ולהכי מיימי מר"ל דל"כ הויה ליה לפרושי צהדיא כיון דלא איצטרך לאשמועינן אלא צבי האי גוונא אלא י"ל דממתני' לא שמשעין גודרות
דה"ל דוקא צבדים דבני דעת' ועיילי מנפשייהו¹¹ אבל גודרות אין דרכם לילך לבית איש נכרי ולהכי ה"ל הכא¹² שהגט כתוב על ידו ומוכח קצת
שהוא שלה יש לה חוקה להכי מיימי מגודרות דאין להם חוקה אע"פ שיש הוכחה דלא עיילי מנפשייהו כמו צבדים: **אשה** לא ידעה
אקנייה. פירוש צבד שהו מחזיר לה ולא גמרה ומיקנא ליה אלא בתורת שאלה משאלתו לו' אע"ג דלמרי' לעיל דדמי כתיבת ספר
אקנו ליה רצנן מדידה¹³ מ"מ טבלא דידה לא מקנה ליה ואל"ת וכי לא ידע מתני' (ד' דכותבת) דפשיט מניה צמקון דהאשה כותבת את
גיטה וי"ל דמני' לחזוי דכותבת על קלף דבעל אלא שנותנת סכר הכתיבה ורצ' אשי דפשיט מניה משמע ליה¹⁴ דאיירי בגלף שלה:
ובותב ככתב ידו ואחרים חותמים. ואל"ת דבעל אלא שנותנת סכר הכתיבה ורצ' אשי דפשיט מניה משמע ליה¹⁵ דאיירי בגלף שלה:
ממנו שעבדי אי לא משום דאין לה קול כדלמרינן צחוקת הבתים (צ"ב דף נז.) דמתן דיוקן¹⁶ צנענא זיף ומכח¹⁷ שיש לו קול אמרינן
(שם מה.) המורש צדקה צבדים גזבה מנכסים משועבדים ונראה לפרש דנראה לגמרא דמסתמא כיון שהיה מלוה לכל בני העיר גם
הם היו עושים לו טובה ונותנים לו צמתנה או מוכרים לו שדות¹⁸ דפעמים שלא היו קנויין לו אלא צבטר כגון שדי נתונה לך או
מכורה לך¹⁹ וגם השטרות האלו היה כותב אותם ואחרים חותמים:

הא צעניא מכתב. פתוחי חותם: מגואי. מכה הרוסא צאווה לך
שהלואה בולטת צו אכל לך דוחק מאכזרי והיא בולטת מגואי: הא
ליכא שאר לא. דמקום גט צעי למיתב לה מתנה גמורה משום גירושין
ולא לשם פירעון דכתיב ונתמי':
והנייר. כל הנייר אינו מעבד לעצמי:
אינה מגורשת. דכיון דהנייר שלו לא
נתן לה כלום דנמלאו אותיות פורחות
צאורי: פרי זו מגורשת. ותחזיר
דמתנה ע"מ להחזיר שמה מתנה י':
נייר צצין שיטה לשיטה. שלי מהו:
דמעורה. מעורה צמקלת שהיו צו
צאותיות ארוכין המגיעין משיטה לשיטה
צראשי כל מינה ומינה: **אורי**. הוא
העבד: **יולא** מסתם ירה. שהצינאו
לפנינו ואמרה צעלי נתן לי העבד
הזה וגירשני צו דמתן צמתי' ונתן
לה העבד: **מהו**. מי מתימנה צלא
עדי מסורה הוואלי ועכשיו הוא צשומה
או דילמא הוא מנפשיה אזל: **לפדוייף**
הוא. דילמא מנאה הויה צגיטא
ומתקמיה ואל"ת כתיבה: **צעדי** מסירה.
שקראו: **ור' אלעזר** היא. דלמר
אי אפטר לגט צלא עדי מסירה:
אלא למי צר חמא קשיא. דצעדי
דידיה צדליכא עדי מסירה היא:
צמזם קעקע. אינה נמחקת עולמית:
הגודרות. צמזם על כל דורות אלא
(במזכר ל:): אין להן חוקה. אלא
שפטסן אינו יכול לטעון לצעליהם
מכרתם לי דליכא למימר מעלמין
הלכו אלנו: **והרי** היא **יולאה** מסתם
ידו. שהוא צלא לגרשה: לא ידעה
לאקנייה. לא גמרה ומקנייה דבר
שאין צלבה לתת מתנה גמורה ולא
גירשה אלא צשלה ואזן צענין ונתמי':
אף הוא העיר. רבי יהודה על צבא
צמ"ג והא צעניא צבא
מקנה וליכא. שהמקנה צריך לכתוב
את השטר שדי מכורה לך דמההוא
קרא נפקא לן צפ"ק דקידושין (דף כו.):
אלא לאו. ש"מ כי מקני ליה שפיר
דמי ואף על גב דאין צדעמו של
נתן שיעכצנו המקבל אלנו:
זקן

הא צעניא מכתב. פתוחי חותם: מגואי. מכה הרוסא צאווה לך
שהלואה בולטת צו אכל לך דוחק מאכזרי והיא בולטת מגואי: הא
ליכא שאר לא. דמקום גט צעי למיתב לה מתנה גמורה משום גירושין
ולא לשם פירעון דכתיב ונתמי':
והנייר. כל הנייר אינו מעבד לעצמי:
אינה מגורשת. דכיון דהנייר שלו לא
נתן לה כלום דנמלאו אותיות פורחות
צאורי: פרי זו מגורשת. ותחזיר
דמתנה ע"מ להחזיר שמה מתנה י':
נייר צצין שיטה לשיטה. שלי מהו:
דמעורה. מעורה צמקלת שהיו צו
צאותיות ארוכין המגיעין משיטה לשיטה
צראשי כל מינה ומינה: **אורי**. הוא
העבד: **יולא** מסתם ירה. שהצינאו
לפנינו ואמרה צעלי נתן לי העבד
הזה וגירשני צו דמתן צמתי' ונתן
לה העבד: **מהו**. מי מתימנה צלא
עדי מסורה הוואלי ועכשיו הוא צשומה
או דילמא הוא מנפשיה אזל: **לפדוייף**
הוא. דילמא מנאה הויה צגיטא
ומתקמיה ואל"ת כתיבה: **צעדי** מסירה.
שקראו: **ור' אלעזר** היא. דלמר
אי אפטר לגט צלא עדי מסירה:
אלא למי צר חמא קשיא. דצעדי
דידיה צדליכא עדי מסירה היא:
צמזם קעקע. אינה נמחקת עולמית:
הגודרות. צמזם על כל דורות אלא
(במזכר ל:): אין להן חוקה. אלא
שפטסן אינו יכול לטעון לצעליהם
מכרתם לי דליכא למימר מעלמין
הלכו אלנו: **והרי** היא **יולאה** מסתם
ידו. שהוא צלא לגרשה: לא ידעה
לאקנייה. לא גמרה ומקנייה דבר
שאין צלבה לתת מתנה גמורה ולא
גירשה אלא צשלה ואזן צענין ונתמי':
אף הוא העיר. רבי יהודה על צבא
צמ"ג והא צעניא צבא
מקנה וליכא. שהמקנה צריך לכתוב
את השטר שדי מכורה לך דמההוא
קרא נפקא לן צפ"ק דקידושין (דף כו.):
אלא לאו. ש"מ כי מקני ליה שפיר
דמי ואף על גב דאין צדעמו של
נתן שיעכצנו המקבל אלנו:
זקן

הקוונן (מנחת דף נז.) משום דכתיב זהו וכתבתם כתיבה ממה אכל בגט ליכא קפידא דלפי' ספר ודיו לא צענין צגנ' דספר דכתב בגט
לספירת דברים הוא דלמא (לקמן כה.): **בבתובת** קעקע. מדאורייתא ליכא איסורא עד שיכתוב ויקעקע צדו ובכחן דמתן צפ"ג
דמכות (דף כה.) ולר' שמעון אינו חייב אפי' כתב וקעקע עד שיכתוב את השם פ' שם דע"ז דמפרש התם בגמרא ומיהו איסורא דרצנן איכא
הכא ד' דלפי' ספר מקלה אסור ליתן על גבי נכחו מפני שנראה כמחצת קעקע ואפי' הויה הכא איסורא דאורייתא מ"מ הוי גט כדלמרי'
לעיל כהכו על איסורי הנאה כשר אע"ג דאסור לכתוב דהא מיתנהי צאיסורי הנאה: **ת"ש** דאמר רישא קייש הגורדות אין רצה חוקה.
פ' לאלתר אלא עד ג' שנים יש להם חוקה כדלמרינן צחוקת הבתים (צ"ב דף לו.) ואל"ת מתני' הויה ליה לאתויי דמתן התם (דף כה.) העבדים
חוקתין ג' שנים מיום ליום אבל לאלתר לא ועוד מאי קמ"ל ריש לקיש מתני' היא דוחק לומר כמו שפי' הרב ר' יהודה מקורבני"ל דריש לקיש
אתא לאשמועינן אפי' צכה"ג דאיירי הכא שהגט כתוב על ידו או על קרן של פרה דליכא הוכחה קצת דיהציה לאשה אפי' אין לה חוקה
ולהכי מיימי מר"ל דל"כ הויה ליה לפרושי צהדיא כיון דלא איצטרך לאשמועינן אלא צבי האי גוונא אלא י"ל דממתני' לא שמשעין גודרות
דה"ל דוקא צבדים דבני דעת' ועיילי מנפשייהו¹¹ אבל גודרות אין דרכם לילך לבית איש נכרי ולהכי ה"ל הכא¹² שהגט כתוב על ידו ומוכח קצת
שהוא שלה יש לה חוקה להכי מיימי מגודרות דאין להם חוקה אע"פ שיש הוכחה דלא עיילי מנפשייהו כמו צבדים: **אשה** לא ידעה
אקנייה. פירוש צבד שהו מחזיר לה ולא גמרה ומיקנא ליה אלא בתורת שאלה משאלתו לו' אע"ג דלמרי' לעיל דדמי כתיבת ספר
אקנו ליה רצנן מדידה¹³ מ"מ טבלא דידה לא מקנה ליה ואל"ת וכי לא ידע מתני' (ד' דכותבת) דפשיט מניה צמקון דהאשה כותבת את
גיטה וי"ל דמני' לחזוי דכותבת על קלף דבעל אלא שנותנת סכר הכתיבה ורצ' אשי דפשיט מניה משמע ליה¹⁴ דאיירי בגלף שלה:
ובותב ככתב ידו ואחרים חותמים. ואל"ת דבעל אלא שנותנת סכר הכתיבה ורצ' אשי דפשיט מניה משמע ליה¹⁵ דאיירי בגלף שלה:
ממנו שעבדי אי לא משום דאין לה קול כדלמרינן צחוקת הבתים (צ"ב דף נז.) דמתן דיוקן¹⁶ צנענא זיף ומכח¹⁷ שיש לו קול אמרינן
(שם מה.) המורש צדקה צבדים גזבה מנכסים משועבדים ונראה לפרש דנראה לגמרא דמסתמא כיון שהיה מלוה לכל בני העיר גם
הם היו עושים לו טובה ונותנים לו צמתנה או מוכרים לו שדות¹⁸ דפעמים שלא היו קנויין לו אלא צבטר כגון שדי נתונה לך או
מכורה לך¹⁹ וגם השטרות האלו היה כותב אותם ואחרים חותמים:

א) [מוספתא צ"ב] לקמן
ב) [פסטה י"א].
ג) [נעיל ט: וי"ג]. ד) ר"מ
מ"י. ה) [מנחות דף צ"ב
לו. נ] ו' [ש"ל מ"י]. ז) מדינת
פ"ג מ"ג. ח) [דברים כד].
ט) [סוכה מא. ע.]. י) [עיל
י"ט]. יא) [דברים כד].
יב) [ג' מגיל דור].

תורה אור השלם

1. וישעו את ציץ נזר
הקדש וזהו קדוה ויתבו
עליו מכתב פתוחי חותם
קדש ליי שמת לו ל
2. כי יקח וזהו איש
בעלגה וזהו אם לא
המקא חן בעיניו כי מקא
דה ערות דבר וכתב לה
ספר ברייתא ונתן בידה
ושלקתה מבית:
דברים כו א
3. וקאק את ספר
המקנה את החרום
המקנה והחוקים ואת
הגלוה: ירמיהו לב יא

מוסף רש"י

והנייר שלי. לא יהיה לו
ולא מרד, ולממלא אמר
ומתן צמזם (לקמן עה.)
הגודרות. צמזם על
שם במזכר ל: מדינת אלא
(בתובת דף עה) גודרות אלא
וכל דבר מהלך צמזם
ובחוקים (רשב"ם ב' ב'
דף. אין להן חוקה. אין
החוקים צמזם יכול לומר
לקמן כו ב' ד' שמה מלאן
והשטר צמזם לפי שדין
לכל צמזם (בתובת דף
וכע"ז רשב"ם טו.)

מוסף תוספות

א. של קלף. מוס'
הל"ש. ב. (ד' דלמא לאו
עצרי' שנוגעת זו לזו,
אלא. רשב"ם. ג. אכל
אינה נוגעת במכתב
כמלא נימא וכו' אבל לפי
פירשי' דל' כדבר רב"ם
דל' מברא. רשב"ם.
ד. ומתני' נתן חותבין על
כל דבר המתקיים אפי' על
עלה של זית. מוס' הל"ש.
ה. אם שם בה חותל.
ו. דאצטרך.
ז. לר"ל לאשמועינן
גודרות. מוס' הל"ש.
ח. ושמה קניינתו רבו.
ט. אצל חברו.
י. רשב"ם. ויאמר של זה אני.
יא. [ד' וכתבתם
דמי. ר"י. יב. אבל ליכא
לפרושי דלא ידעה לאקנייה
כלל דמי איכא למימר
שלא היא מכורה ממכר.
יג. ומשום הפקר
ביד הפקר וא"כ כי לא
ידעה לאקנייה מאי. רשב"ם.
יד. מדקתני כתיבה. ר"ן
לקמן כה. ד"ה אלא.
טו. ופשיטא לי' דעל
קלף שלו הוי כותב. דאל"כ
מה אסודרותי דר' יהודה
בן בבא. מוס' הל"ש.
טז. הא לאו הכי, גביא
מן דינא. רשב"ם. וכוין
דאיכא שטורא הא איכא
קלא אע"ג דליהוי שטר
מקנה. ר"ן. טז. שדוה
בעדים. מוס' הל"ש.
טז. ספרי דחוקן. מוס'
הל"ש. יז. ואו בעינן
ספר מקנה כיון דליכא זדוי.
רשב"ם.

ואן שאני דידע לאקנווי. שהו חכם וידע שאני שטר אלף אס כן
מקנהו לו לגמרי ומר דעמיה ומקני אלף אשה לא ידעה כולי האי
ולא גמרה לאקנווי דעמיה אלף בשאלה בעלמא: לאחר חיתום
שערות. לאחר שנחתם השטר כתב
הערב כתב ידו ואני ערב:

המביא גט פרק שני גיטין

כא.

עין משפט
גר מצוה

א מיי פיו מהל
מלה הלכה א סג
עשין כז טושיע אהי סיי
קטב סעף ד:
ב ג מיי פיד מהל
גירושין הלכה א סג
עשין ג טושיע אהי סיי
קטב סעף ד:
ד ה ו מיי פיה
מהלכות גירושין הל
א והליתין סג עשין ג
טושיע אהי סיי קטב
סעף (גו ז) א:
ה ו מיי פיד מהלכות
זכיה הלכה א סג
עשין כז טושיע אהי סיי
קטב סעף ד:
ז ח מיי פיה מהל
גירושין הלכה א סג
עשין ג טושיע אהי סיי
קטב סעף ד:

תורה אור השלם

1. כי יקח איש אשה
ובעלה ויקח אם לא
התקא תון בעיניו בי מצא
דה ערות דבר וכתב לה
ספר בריית ונתן בקיה
ושלחה במיתה:
דברים כד א

גליון הש"ס

תוב' ד"ה ואב"א וכו'
ריבולה להפקידו. קשה לו
הא מ"מ משמרת חתן
דקטנה שהיא ע"כ דלי'
להפקיד:

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה והילכתא
וכי דלמך רבא כמז וכו'
דהיא ליה חנר:

מוסף תוספות

א. נדאין מטעם הודאה
מחייב אי' ל"צ שיחה
קנר לערב. מוס' מסמות כק.
ד"ה אלף. ב. אלא הא
קפ"ל דאפי' תמצי לומר
לדא מחייב משום דלא
משעבר פסחי הויאל ולא
הוי בשעת פסחי ממות מ"מ
מהמת הודאה מחייב. מוס'
ממות קב. ד"ה מוס'.
ג. והת"ל דדמרה ר'
ישמעאל בהנוק דלא
מחייב אי' הכי קא"ל
למה לא יחייב מטעם
הודאה ומה השיבו הרי
שהיה חנוק, אין הנוק
דומה לראיה. מוס' מסמות
קב. ד"ה מוס'. ד. אפי'
בכפות קאמר, משום
הדו"ל חצר שאינה
משמרת לדעתה, אלמא
ישן וכפות בעיא אבל ישן
בלא כפות א"י כפות ועורר
לא. דהת"ל בעיא חצר
שאני מהלכת ומשמרת
לדעתה של אשה. כפי"ח.
ה. והבא חד מיידיה נקט
הו"ה לאידך. כפי"ח.
ו. משום עבדו הבא
לאחר מכתו, שטותקמוס.
ז. דמלתא דמסתברא
הוא דכיון דגמרינן ליה מדי
דקי מסתבר שנוכח לו
אפי' שלא כפינו א"ע"ג דיד
א"א לו להיות אלא כפינו.
מוס' פאל"ס. ח. לא
ידיבני לו דין שליחות,
[אלא] מוס' פאל"ס.
ט. דגלווי מילתא בעלמא
הוא ליתין לו דין שליחות
דברו. מוס' פאל"ס.

אלף מהבא ערב היוצא בו. קשה לרי' דנריש הנושא (כמוזות
דק. פ' א.) פליג ר' יוחנן וריש לקיש מחייב אמי לך מנה בשטר
וקאמר התם כתנאי מהך דערב ופי' בקונו' דפליגי אי חשיבא הודאה
אי"כ משמע דערב מחייב ליה משום הודאה שמודה דנעשה ערב

בשעת מתן מעות מדמיימי לה עלה
והכא משמע דהיהו שטרף הוא
משעבר נפשיה להמחייב עמיה^א ולפי'
ר"מ י' דהתם ללא מפרש משום הודאה
ינחא וי"ל דתרתוי פליגי בן ננס ור'
ישמעאל זין ככתב בשטר ואני מודה
שאיני ערב זין ככתב זו ואני נעשה
ערב מעכשיו דרישא דקמני ערב
היוצא אחר חיתום שטרות משמע
דפליגי כהודאה מללא נקט בהאי
לישאנא ערב שלא בשעת מתן מעות
חיוב^ב ומדמהדר ליה בקיפא הרי שהיה
חנוק חזירו^ג משמע דפליגי נמי בחנוק
ומיימי הכא מתנוק דמשמע דא"פ
שלא היה השטר שלו ולפי' הקונטרס
דפליגי כהודאה א"ע"ג דתנן הויאל עליו
כתב ידו גובה כו' התם ככתב וחמס
תחתיו ופלוגמיייהו שלא חתמ' וערב
נמי איירי כחמס אלף ככתב אמי
ערב נומסר לו השטר בזמי עדיסן:
והי"ב בכתבא בכפות. כפות וישן
בעיני דמשמע לקמן

הצורק (דף עח.) דלמך (ה) כתב
לה גט ונתנו ציד עבדה ישן ומשמרתו
הרי זה גט יעורר אינו גט דהויאל
חנר המשמרתם שלא לדעתה
ופריך זינן אמאי הוי גט חנר
מהלכת היא וכ"ת ישן שאני ואחנר
רצא כל שאילו מהלך לך קשה ועמד
יושב לך קשה והילכתא בכפות ופי'
בקונטרס דהיהו קאמר רצא דיעורר
אינו גט^א וכן פסקו הלכות גדולות
דכפות וישן בעיני וליכא למימך דכי
פירושו והילכתא בכפות לא חשיב חנר
מהלכת ללא דמי לעומד ויושב וכיון
דכפות מועיל ישן לחוד נמי מועיל

ולעולם רצא לך איירי בכפות דאי'
אמאי קאמר רצא יעורר אינו
גט דהוי חנר המשמרתם שלא מדעתה אפילו הוי משמרת
לדעתה כגון שדיו כפופות כחבל ואוחזות צידה לא הוי גט
דחנר מהלכת היא דומיא דקלתה דאי לאו דקאמר התם
כפ"ק ד"מ (דף ט:):
לדיעתה אלף ודאי רצא בכפות איירי^ב וכי לא ידע
אמאי דאיירי בכפות הוה מני למיפקר מאי איריא
דיעורר אינו גט משום דמשמרתם שלא לדעתה
אפי' משמרתם לדעתה נמי דלחנר מהלכת היא
אלף דעדיפא מינה פריך: אב"ב בחצר גזוזר
משום חצרה

הבאה לאחר מבאן. וא"מ והא שמעינן
ספיר מעבד ללא גורין משום חנרה הבאה
לאחר מבאן וי"ל דבעבד ודאי לא גורין^א
דאיירי בכפות ומילתא ללא שיחא היא ולא
גורו בה רבנן: אמון שליחות מידה איתרביא
בו. וא"מ דכפ"ק ד"מ (דף יג.) אמרי' דחנר
משום ידה איתרביא הכא דכתב לה שטר
מתנה עליו א"ע"ג ללא הויא דומיא
דידה דמתנה ליתא בעל כרחא מתגרש
מכח שליחות וי"ל דדוקא לענין שלא
בפניו אמרינן ללא גרע משליחות
לקנות במידי דכות הוא לו^א אלף
בשאר דברים^ב בעינן דומיא דידה
דל"כ חנר מהלכת אמאי לך קנה תקנה
מטעם שליחות כמו שליח מהלך
א"ע"ג דמטעם יד לא קני וא"מ רב
שימי מאי קשיא ליה אטו לא ידע
דשליחות מושלח ושלחה איתרביא
הא ברייתא היא כפי"ב דקידושין (דף
מא.) ומילתא דפשיטא היא לכ"ע
וי"ל דרב שימי סבר כיון דאשכחן
שליחות דמתגרשת בלא הגעת
גט לידה א"ע"ג דליתא בעל כרחא
לענין חנר נמי דאיתרביא משום
יד לא מיסתבר ליה לנמינר דקפיד
קרא אהכי דליהו דומיא דיד^ב ואזיי
מהדר ליה דאין להביא ראיה
משליחות לחנר כיון דשליחות
איתרביא מושלח וחנר איתרביא
משום יד:

ואיבעית אימא שליחות איתרביא
נמי אשכחן בעל כרחא. משמע שרונה
לומר דאפי' איתרביא שליחות מידה
ניחא כיון דאשכחן שליחות בע"כ
ע"י אז א"ע"ג דשאר שליח לא הוי
אלף מדעמיה חשיב ספיר דומיא
דידה ומימה דחנר מתנה נמי
א"ע"ג דליתא בעל כרחא ניהו
דומיא דידה כיון דאשכחן חנר
בעל כרחא כגון חנר שהיה לה
קודם לכן דתנן צהורק (לקמן עו.)
דמגורשת ואומר רבינו יתחק
דחנרה דמקודם לכן לא הוי
בעל כרחא כמו שליחות דאז^א
דיכולה להפקירו ולא מתגרש
עוד על ידו אלף שליחות דאז אי
אפשר לה לעבד בשום ענין שלא
יקבל גט בעל כרחא. ודוחק:
שבין אב מוקבץ גט אבתו קבנה
בעל כרחא. ואפי' בעל כרחו
של אז מתגרשת כשנותן לו בעל
כרחו דממוכ כפ"ב דקדושין (דף
מד.) דלמך קדושין דמדעת
אניה ולא הוי גירושין דבע"כ
זין היא זין אניה פירוש כיון
דבעל כרחו של אז מתגרשת
יכולה היא לקבל כמובו וכן
פירש שם בקונו' ועוד אמרינן
התם נערה מהו שמעיה שליח
לקבל גיטו חנר בעלה כיד
אניה דמאי: אז כחנר אניה
דמאי: על

זקן שאני דידע לאקנווי אלא אמר רבא
מהבא^א ערב היוצא לאחר חיתום שטרות
גובה מנכסים בני חורין אמר רב
אשי מאי קושיא דלמא גברא שאני
דידע לאקנווי אלא אמר רב אשי
מהבא^ב אשה כותבת את
גיטה והאיש כותב את שוברו
שאין קיום הגט אלא בחותמו
אמר רבא יכתב לה גט ונתנו
ביד עבדו וכתב לה שטר מתנה
עליו קנאתה ומתגרשת בו
ואמאי^ג חצר מהלכת היא
וחצר מהלכת לא קנה וכי
תימא בעומד^ד והאמר רבא כל
שאילו מהלך לא קנה עומד
ויושב לא קנה והלכתא בכפות
ועוד ויושב עליו קנאתה
ומתגרשת בו וצריכא דאי
אשמעינן עבד הוה אמונא
דוקא עבד אבל חצר ליגור^ה
משום חצרה הבאה לאחר
מבאן ואי אשמעינן חצר
הוא דוקא חצר אבל עבד
ליגור כפות אטו שאינו כפות
קמ"ל אמר אבוי מכדי חצר
מהיכא איתרבי^ו מידה מה
ידה דאיתא בין מדעתה ובין
בעל כרחא אף חצרה דאיתא
בין מדעתה ובין בעל כרחא
והא מתנה ימדעתה איתא
בעל כרחא ליתא מתקיף לה
רב שימי בר אשי והא שליחות
לקבלה דכמדעתה איתא
בעל כרחא ליתא וקא הוי
שליח לקבלה ואבוי אמו
שליחו מידה איתרבי^ז מושלח
וישלחה איתרבי ואב"א שליחות
לקבלה נמי אשכחן בעל
כרחא שכן י"א אב מוקבץ
גט לבתו קבנה בעל כרחא:
על העלה של זית וכו': בשלמא
יד דעבד לא

בעל כרחא ליתא. ודאי אמרה
אי אפשר לקבל מתנה ממנו
לא קניא לה להא חנר ולא
מיגרשה ביה דהא אמרה
לא ינחא לי כרחא חנרה
שליח עושה שליח לקבלה
מדעתה אלף בעל כרחא
עושה שליח להולכה
ועומן לה על כרחא:
וקמשוי שליח לקבלה.
בפרקין דלקמן (דף כג:)
דנפקא לן מושלח ושליח^א
קרי ביה שליח בלא
מפיק ה"א: קטנה. אביה
מקבל גיטה דנפקא לן
בכמותות בפרק נערה
(דף מח.) מויאלה והיתה^ב:
לא

ח"ש האשה כותבת את
גיטה והאיש כותב את
שוברו שאין קיום הגט
אלא בחותמו. פי' אלמא
האשה כותבת גיטה
בכיוון שלה ונתנו
ליבנה ובעל כרחא
מחמתו ונתנו לה
ומגרשה בו ושמ' שגם
האשה יודעת להקנות.
ומהא מוכיח שצריך
הסופר להקנות הגיט
והדיו והקלמון
בעל כרחא שיהיה הכל
שלו: ועל חוד של עבד
ונתן לה את העבד
והתפוק והכתב שכיור
להודיף הוא בעי'
מסירה ור' אלעזר
הוא א"כ בעיא אומא
אפילו תימא ר' מאיר
ובכתובת קקעק: